

**Landstinget
i Värmland**

Revisionskontoret
Anders Marmon

Rev/18007

Kunskapscentrum - förstudie

Rapport 4-18

Kunskapscenter - förstudie

Bakgrund

Landstingets revisorer har ansvar för att genomföra årlig granskning av landstingets samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har landstingets revisorer utarbetat dokumentet ”Granskningsstrategi” i vilket de beskrivit de områden som revisorerna främst ska fokusera på under innevarande mandatperiod. Baserad på granskningsstrategin gör revisorerna en årlig riskbedömning och revisionsplan. I ”Revisionsplan 2018” har revisorerna aktualiserat en förstudie avseende landstingets Kunskapscentrum.

Landstinget ansvarar för att hälso- och sjukvården bedrivs enligt rutiner baserade på evidens och att ny kunskap implementeras och att gammal kunskap och gamla metoder avvecklas.

Kunskapscentrums uppdrag är att bidra till en kunskapsbaserad och ändamålsenlig hälso- och sjukvård genom att samordna och utveckla kunskapsstyrning, klinisk forskning, utbildning och kompetensutveckling.

Syfte

Syftet med denna förstudie är att bedöma om det finns behov av och förutsättningar för att genomföra en fördjupad granskning inom området.

För att uppnå syftet med förstudien ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Vilka beslut ligger bakom bildandet av Kunskapscentrum och i vilka forum har besluten tagits?
- Vilka målsättningar finns för verksamheten vid Kunskapscentrum?
- Vilka dokument, riktlinjer och rutiner finns avseende Kunskapscentrums verksamhet?
- Sker uppföljning och rapportering avseende kunskapscentrums verksamhet till tjänstemannaledning och till politisk ledning?

Avgränsning

Granskningen har avgränsats till en förstudie.

Revisionskriterier

Granskningen har utgått från landstingsfullmäktiges beslut samt tillämplig lagstiftning, föreskrifter och riktlinjer.

Ansvarig nämnd

Landstingsstyrelsen är ansvarig nämnd för landstingets verksamhet. Styrelsen ansvarar också för styrning, uppföljning och intern kontroll.

Metod

Granskningen som är en förstudie har genomförts i form av analys av dokument och intervjuer. Intervjuer har hållits med landstingets hälso- och sjukvårdchef och verksamhetschefen för Kunskapscentrum. Rapporten är sakgranskad av de som intervjuats.

Resultat

- *Vilka beslut ligger bakom bildandet av Kunskapscentrum och i vilka forum har besluten tagits?*

Under 2000-talet gjordes flera utredningar som syftade till att ge landstinget bättre förutsättningar vad gällde forskning och utbildning om vårdens processer. Det förelåg också önskemål om samordnade internutbildningar.

Den tillförordnade chefen för hälso- och sjukvårdsstaben fick i början av 2015 i uppdrag att tillsammans med berörda enheter göra en översyn av området kunskaps- och kompetensutveckling, samt att föreslå en framtida modell för området innefattande eventuella organisatoriska och ledningsmässiga konsekvenser. Den genomförda förstudien visade att det bland annat fanns behov av en koppling av utbud och val av kompetensutveckling till landstingets övergripande mål, samordning av Forskning och Utveckling, FoU, en vidareutveckling av chefsutbildning, samverkan med Karlstads Universitet, KAU, och andra aktörer samt användande av kompetensverktyget och av E-learning som vardagsmetod för lärande.

Under hösten 2015 arbetade en utsedd projektgrupp med de identifierade förbättringsområdena. Projektgruppens arbete resulterade i en översyn av utbud, struktur och process, en modell för framtida struktur och innehåll – ”LiV-akademien”, samt ett förslag om ledningsbeslut. Slutrapporten bereddes i Hälso- och sjukvårdschefens ledningsgrupp, HCL och stabschefgruppen, SCG, innan beslut togs av landstingsdirektören. SCG ställde sig bakom rapporten.

Projektgruppen som arbetade med kompetensutveckling hade identifierat att kompetensutveckling i landstinget kännetecknades av ”fritt svävande öar” och att kompetensutvecklingen måste kopplas tydligare till landstingets övergripande mål.

Projektgruppen konstaterade vidare att det var viktigt att uppdragen runt kompetensutveckling tydliggjordes för att samverkan skulle fungera. Övergripande arbete i stabsverksamhet i landstinget borde tydliggöra ansvar och roller inom kompetensutvecklingsområdet. Landstinget borde också utveckla en övergripande modell för kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Mål, prioriteringar och tillvägagångssätt skulle framgå i modellen.

Projektgruppen kom också fram till att det verktyg som används för kompetensutveckling —kompetensverktyget — inte hade införts fullt ut. Behovet i verksamheten är dock stort och effektiviseringsmöjligheter bedömdes finnas. Därför föreslogs en ny implementeringsfas. Gruppen menade också att det fanns behov att få en överblick över vilka utbildningar personalen genomgår.

Landstingets nya organisation med områden istället för divisioner, som trädde i kraft den 1 april 2016, förväntades göra det tydligare att se perspektivet, ge en bättre överblick och som helhet ge ett nytt tankesätt i stället för det tidigare sättet att jobba i stuprör.

I samband med organisationsförändringen 2016 gjordes också en stabsöversyn. I slutrapporten för stabsöversynen som genomfördes 2016 framgår att landstingsdirektören beslutade enligt det lagda förslaget vilket bland annat innefattade att ge hälso- och sjukvårdschefen i uppdrag att etablera nya funktioner i enlighet med förslaget. En av dessa funktioner är Kunskapscentrum som är ett led i landstingets arbete med kompetensutvecklingsfrågor.

Kunskapscentrum ingår i hälso- och sjukvårdens stödfunktioner och omfattar i nuläget följande verksamheter:

Centrum för klinisk forskning, CKF
Kliniskt träningscentrum, KTC
Sjukhusbiblioteken
Utbildningscentrum
Kliniska kunskapsstödsenheten

Fyra av de ingående enheterna fanns innan Kunskapscentrum bildades men fanns på olika platser i landstingets organisation. KTC fanns till exempel under division opererande specialiteter och startade år 2013 som resultat av den utredning som

presenterades 2010 och sjukhusbiblioteket var organiserat i kommunikationsstaben. Tillkommit efter bildandet har kliniska kunskapsstödsenheten.

Kunskapscentrum verksamhet är organiserad direkt i linje till hälso- och sjukvårdschefen, och verksamhetschefen för Kunskapscentrum ingår i HCL där det gemensamma ansvaret för hälso- och sjukvården finns.

Kunskapscentrums budget är en del av den budget som landstingsstyrelsen beslutat om för hälso- och sjukvården gemensamt. Verksamhetschefen för Kunskapscentrum fördelar budgeten på de olika ingående enheterna.

Kunskapscentrum är tillsammans med Patientsäkerhetscentrum, som också etablerades i samband med omställningen 2016, delar i landstingets organisation för kunskapsstyrning och kommer att ingå det medicinska kunskapsstyrningsråd som ska bildas enligt beslut av hälso- och sjukvårdschefen.

- ***Vilka målsättningar finns för verksamheten vid Kunskapscentrum?***

I den målbild som togs fram för bildandet av Kunskapscentrum fanns bland annat att: bli en bättre samarbetspartner mot forskning och universitet och bättre kunna leva upp till arbetet med nationella riktlinjer.

Enligt Kunskapscentrums verksamhetsplan för 2018 är uppdraget att bidra till en kunskapsbaserad och ändamålsenlig hälso- och sjukvård genom att samordna och utveckla kunskapsstyrning, klinisk forskning, utbildning och kompetensutveckling.

Kunskapscentrum är under uppbyggnad ska bli den funktion som all forskning och utbildning ska samordnas genom. På sikt ska all gemensam utbildning som landstinget erbjuder medarbetarna kanaliseras via Kunskapscentrum oavsett om det är brandutbildning, Cosmicuppgraderingar, kliniska utbildningar eller forskarutbildningar. Den här tydligare samordningen av centrum för klinisk forskning, kliniskt träningscentrum och utbildningscentrum (före detta studierektorskansliet), sågs som ett behov i utredningen som gjordes i samband med omställning och stabsöversyn 2016. Tanken är också att landstinget ska kunna skapa en mer enhetlig kontaktyta mot universiteten. I Kunskapscentrums uppdrag ligger också att ansvara för sjukvårdens processarbete. I utredningen lyftes också fram ett behov av en sammanhållande funktion för de förbättringsledare som ska stödja förbättringsarbetet i landstingets vårdprocesser över organisatoriska gränser.

Samordning, utförande och administrativ samordning av utbildningar som är generella och återkommande för landstinget, samt de åtaganden landstinget har gentemot lärosäten med verksamhetsförlagd utbildning ska hanteras vid Kunskapscentrum. Kunskapscentrums arbete ska utgå från en övergripande modell för kompetensutveckling i landstinget.

- ***Vilka dokument, riktlinjer och rutiner finns avseende Kunskapscentrums verksamhet?***

I Kunskapscentrums verksamhetsplan för 2018 redovisas vad Kunskapscentrum förväntas bidra till inom de olika mål som finns i Landstingsplanen. Det framgår också vad de olika enheterna inom Kunskapscentrum ska bidra med avseende aktiviteter och uppdrag i Landstingsplanen. Till verksamhetsplanen finns handlingsplaner för enheterna som ingår i Kunskapscentrum, där verksamhetsplanen bryts ned i delmål.

För år 2017 fanns ingen verksamhetsplan framtagen, då verksamheten var under uppbyggnad, varför någon dokumenterad uppföljning av verksamheten inte gjordes för år 2017.

Risikanalys och internkontrollplan är under framtagande för Kunskapscentrum.

Enligt ledningsgruppen för Kunskapscentrums protokoll 170320 ska en 5-årsplan för verksamheten tas fram och är enligt uppgift under utarbetande.

- ***Sker uppföljning och rapportering avseende kunskapscentrums verksamhet till tjänstemannaledning och till politisk ledning?***

Kunskapscentrums ledningsgrupp bildades i januari 2017. Gruppen har regelbundet möten där minnesanteckningar förs och där enhetscheferna för de ingående enheterna redovisar aktuella frågor för respektive verksamhet.

Verksamhetschefen deltar regelbundet i hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp och rapporterar löpande om Kunskapscentrums verksamhet.

Verksamhetschefen har deltagit vid flera tillfällen på landstingsstyrelsens sammanträden och redovisat frågor från Kunskapscentrum och även på arbetsutskottets sammanträden.

När det gäller uppföljning är avsikten att Kunskapscentrums verksamhetsplan ska följas upp och komma att redovisas i delårsrapport och årsredovisning i enlighet med övrig landstingsverksamhet.

Slutsatser och kommentarer

Det huvudsakliga syftet med denna förstudie var att bedöma om det fanns behov av och förutsättningar för att genomföra en fördjupad granskning inom området. Utifrån förstudiens resultat är vår bedömning att vi har fått svar på de frågor som ställts inför granskningen. Kunskapscentrum är också under fortsatt uppbyggnad varför vi i dagsläget inte ser något behov av en fördjupad granskning, utan kommer att följa utvecklingen inom området.

Anders Marmon
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Bilaga 1 Granskade dokument

Verksamhetsplan 2018, för Kunskapscentrum

Protokoll Landstingsdirektörens beslutsärenden

Protokoll Stabschefsgruppen

Protokoll Hälso- och sjukvårdchefens ledningsgrupp

Slutrapport stabsöversyn 2016